

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПНУ
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Херсонський державний університет**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ
ПРОСТОРІ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

07 листопада 2025 року

МУКАЧЕВО

УДК 373.2(063)

А 43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі: збірник тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 07 листопада 2025 р., Мукачево / Ред.кол.: Добош О.М. (гол.ред.) та ін. Мукачево: МДУ. 2025.360 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)**

Рецензенти:

Бондар Т.І. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету

Фізеші О.Й. – завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету, доктор педагогічних наук, професор

У збірнику вміщено тези доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають проблеми педагогічної освіти та розвитку особистості, використання новітніх технологій та інновацій в освіті, виховання особистості в контексті сучасної освітньої парадигми, особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців до реалізації завдань компетентнісного підходу в освітньому процесі, дидактико-методичного супроводу компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі, сучасного стану та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні, теорії і практики управління освітою, історії педагогіки.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Пинзеник Олена Мафтеївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Фенцик Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Швардак Маріанна Василівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

<i>Деміда Павло</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ТОРГОВИХ ПЕРЕДАВНИКІВ: РОЛЬ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ТА ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ	55
<i>Джуган Тетяна, Брижак Надія</i> ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	59
<i>Зарева Анжеліка, Швардак Маріанна</i> РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ФОРМУВАННІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	63
<i>Кузнєцова Катерина, Руснак Олена</i> КІНЕЗІОЛОГІЧНЕ ТЕЙПУВАННЯ В ЛОГОПЕДІЇ	65
<i>Кузнєцова Катерина</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТИ	70
<i>Mykolaichuk Alisa</i> SMART LEXICON BUILDING: AI IN THE ESP CLASSROOM FOR JOURNALISTS	74
<i>Морданінець Софія, Мочан Тетяна</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКЦІЙ	74
<i>Iryna Nikitina</i> ONLINE EDUCATION: INTERNATIONAL EXPERIENCE (THE CASE OF CHINA)	80
<i>Новак Євгеній</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В БОЛГАРІЇ	83
<i>Онищак Галина, Гаврилюк Ольга</i> THE TRANSFORMATIVE ROLE OF ICT IN ENHANCING STUDENTS' CULTURAL COMPETENCE	85
<i>Онищак Галина, Дюгованець Карина</i> BLENDED LEARNING AND MOTIVATION: IMPROVING ENGLISH LANGUAGE OUTCOMES	89
<i>Onyshchak Halyna, Koliadko Yevheniy</i> PODCAST-BASED LEARNING ENVIRONMENTS: INNOVATION IN TEACHING FOREIGN COMMUNICATIVE COMPETENCE	92
<i>Онищак Галина, Русин Сільвія</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВІДБОРУ ТА АДАПТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	95

Анжеліка Зарева

другий (магістерський) рівень вищої освіти
спеціальність 013 Початкова освіта,
Мукачівський державний університет

Маріанна Швардак

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет

РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ФОРМУВАННІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Формування емоційного інтелекту молодших школярів є одним із ключових завдань сучасної початкової освіти, оскільки емоційний інтелект визнано критичним чинником академічної успішності, соціальної адаптації та психологічного благополуччя особистості. Учитель початкових класів виступає не просто як транслятор знань, а як ключовий агент соціалізації та емоційний архітектор, чия діяльність безпосередньо впливає на розвиток здатності дитини розуміти власні почуття та почуття інших, ефективно керувати емоціями та будувати конструктивні взаємини.

Концептуальна роль учителя у формуванні емоційного інтелекту має бути реалізована через призму методології емоційного коучингу, а не лише через впровадження окремих занять, що передбачає постійну, системну роботу в повсякденному освітньому процесі [4]. Насамперед, учитель є взірцем (рольовою моделлю) емоційно зрілої поведінки. Його здатність демонструвати самоконтроль, конструктивно реагувати на стрес, визнавати власні помилки та виявляти емпатію створює безпечне та сприятливе емоційне середовище у класі [2]. Реакція педагога на конфлікти чи фрустрацію учнів слугує для них практичним уроком ефективного управління емоціями.

Важливим методичним завданням є навчання дітей ідентифікувати та вербалізувати свій емоційний стан, тобто емоційній грамотності [1]. Учитель створює умови для «називання» почуттів, використовуючи спеціальні

дидактичні засоби, наприклад, «колесо емоцій» або картки-пиктограми. Це дозволяє молодшим школярам переходити від недиференційованого відчуття («мені погано») до точного опису («я відчуваю засмучення» або «я розчарований»). Формування емоційного словника є основою для подальшого саморегулювання та усвідомлення.

Далі, учитель активно сприяє розвитку емпатії та соціальної обізнаності, впроваджуючи ситуативне моделювання та рольові ігри, що вимагають від учнів «приміряти» на себе почуття іншого. Це дозволяє розвивати здатність до перспективи – бачення ситуації очима іншої людини. Обговорення літературних творів, історій та соціальних конфліктів у класі трансформується з суто академічного аналізу в практику розвитку емоційної чутливості та усвідомлення соціальних норм [3].

Найскладніша роль учителя полягає у навчанні методів емоційної саморегуляції та конструктивного вирішення конфліктів. Це не лише правила поведінки, а й конкретні «інструменти», такі як дихальні вправи, техніка «тайм-ауту» або «контракт поведінки». Учитель допомагає учням зрозуміти, що всі емоції є нормальними, але важливо обирати конструктивні способи реагування на них. Методично важливим є перетворення конфліктних ситуацій на навчальні моменти, де обговорюються альтернативні стратегії поведінки та їхні наслідки.

Отже, роль учителя початкових класів у формуванні емоційного інтелекту виходить далеко за межі традиційного викладання. Вона полягає у створенні цілісної, емоційно-інтелектуальної основи особистості дитини. Ефективний педагог – це той, хто інтегрує розвиток емоційного інтелекту у кожен урок і кожну взаємодію, визнаючи, що сформований емоційний інтелект є критичною умовою для стійкого навчання та успішної інтеграції молодшого школяра у суспільство. Таким чином, якість педагогічної діяльності визначається не лише рівнем передачі знань, але й внеском у розвиток здатності дитини бути емоційно грамотною та соціально компетентною.

Список використаних джерел:

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект: Книжка, яка змінює уявлення про те, що означає бути розумним. *Vivat*. 2021.
2. Лящ О. П. Емоційний інтелект як предмет психологічних досліджень. *Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології»*. 2013. С. 22.
3. Чернявська А. Емоційний інтелект – запорука успішного навчання. *Молодь і ринок*. 2012. №12. С. 136-139.
4. Shvardak M. Coaching Technology to Prepare Candidates for Leadership Roles in a Variety of Educational Settings. *Postmodern Openings*. 2021. №12(1). С. 201-222. DOI: 10.18662/po/12.1/255

1. Tümen Akyıldız S. Podcasting as a tool for developing oral proficiency and self-regulated learning strategies: Insights from Turkish EFL learners. *Journal of Computer and Education Research*. 2024. Vol. 12(24). P. 754-779.
2. Yaman I. The potential benefits of podcasts for language learning. *Journal of educational and instructional studies in the world*. 2016. Vol. 6, Iss. 1. P. 60-66.

Катерина Кузнєцова

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної
та спеціальної освіти

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Олена Руснак

спеціальність 016 Спеціальна освіта
другий (магістерський) рівень вищої освіти
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

КІНЕЗІОЛОГІЧНЕ ТЕЙПУВАННЯ В ЛОГОПЕДІЇ

У сучасному суспільстві спостерігається помітне зростання кількості дітей із мовленнєвими порушеннями порівняно з попередніми десятиліттями, і ця тенденція має стійкий характер. Такі порушення істотно ускладнюють комунікацію з оточенням, впливають на формування особистості дитини та позначаються на її подальшій успішності у навчанні.

Логопедія, перебуваючи на перетині педагогіки, медицини, психології та нейролінгвістики, інтегрує найефективніші методи суміжних наук, адаптуючи їх до власних завдань. Такий міждисциплінарний підхід сприяє підвищенню результативності корекційної роботи вчителя-логопеда. Використання сучасних

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>